

بسم الله الرحمن الرحيم

شبهه: در بهشت، چه نعمتی برای زنان مسلمان وجود دارد؟!!

تهیه شده در: «رد شبهات ملحدین»

**در بهشت، چه نعمتی برای
زنان مسلمان وجود دارد؟**

معارض: بهشت برای مردان مسلمان است و حوری‌های زیبا برایشان است اما زنان مسلمان چه چیزی برایشان است؟!

پاسخ:

این شبهه بسیار سطحی و ناشی از آن است که از بهشت و کلّ نعمت‌های آن که در ده‌ها آیت قرآن بیان شده است فقط یک مورد از آنها مورد توجه این معترضان واقع شده است تا جنبه‌ی جنسی موضوع (که در ذهن خود داشته‌اند) را به رخ مسلمین بکشاند در حالی که در قرآن کریم به هیچ وجه به مسئله‌ی روابط جنسی زنان بهشتی اشاره‌ای نشده است و توصیف بعضی از صفات ظاهری برخی از زنان بهشتی نیز مصداقی از بین صدها نعمتی است که برای **تقریب ذهن مخاطبان نسبت به بهشت و اوصاف آن** می‌باشد.

به تعبیر دیگر در قرآن کریم بهشت و نعمت‌های آن به سه صورت بیان گردیده است:

○ وصف ناپذیر بودن نعمت‌های بهشتی.

○ خشنودی و رضایت خدا برای اهل بهشت به‌عنوان بزرگترین نعمت بهشتی.

○ ذکر مصادیقی از نعمت‌های بهشتی؛ به‌طور مثال نعمت‌های بهشتی به دو صورت ذکر شدند:

● نعمت‌های حسی و مادی؛ مانند انواع میوه‌ها، درختان و سایه‌های آنها، رودخانه‌های بهشتی و

● نعمت‌های معنوی؛ مانند آرامش ابدی و نبود فحش و ناسزا و بیماری و

برای جواب دادن به این شبهه‌ی مشهور و قدیمی معترض، از چند زاویه به بررسی مختصر آن می‌پردازیم تا حقیقت موضوع برای خوانندگان گرامی روشن گردد.

در واقع برای یافتن جواب کافیه‌ی اندکی به مطالعه‌ی آیات قرآن و احادیث نبوی در مورد بهشت و نعمت‌های آن اقدام شود تا سستی شبهه مذکور آشکار گردد.

نعمت‌های بهشتی و جاودانگی آن برای زن و مرد (مؤمن و مؤمنه)

در آیات متعدد، خداوند متعال هنگامی که از نعمت‌های بهشتی و جاودانگی آن فرموده است، به صراحت مرد و زن (مؤمن و مؤمنه) را در کنار هم ذکر نموده و آنها را از هم جدا نکرده است. برای نمونه به آیات زیر توجه کنید:

﴿فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَا أَكْفِرُنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا أَدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ

اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿[آل عمران: ۱۹۵]

ترجمه: «پس، پروردگارشان دعای آنان را اجابت کرد [و فرمود که:] من عمل هیچ صاحب عملی از شما را، از مرد یا زن، که همه از یکدیگرید، تباه نمی‌کنم؛ پس، کسانی که هجرت کرده و از خانه‌های خود رانده شده و در راه

من آزار دیده و جنگیده و کشته شده‌اند، بدبهایشان را از آنان می‌زدایم، و آنان را در باغهایی که از زیر [درختان] آن نهرها روان است درمی‌آورم؛ [این] پاداشی است از جانب خدا و پاداش نیکو نزد خداست.»

﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا﴾ [نساء: ۱۲۴]

ترجمه: «و کسانی که کارهای شایسته کنند چه مرد باشند یا زن در حالی که مؤمن باشند، آنان داخل بهشت می‌شوند، و به قدر گودی پشت هسته خرمایی مورد ستم قرار نمی‌گیرند.»

﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ [احزاب: ۳۵]

ترجمه: «مردان و زنان مسلمان، و مردان و زنان با ایمان، و مردان و زنان عبادت‌پیشه، و مردان و زنان راستگو، و مردان و زنان شکيبا، و مردان و زنان فروتن، و مردان و زنان صدقه‌دهنده، و مردان و زنان روزه‌دار، و مردان و زنان پاکدامن، و مردان و زنانی که خدا را فراوان یاد می‌کنند، خدا برای [همه] آنان آمرزشی و پاداشی بزرگ فراهم ساخته است.»

﴿وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِينَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ [توبه: ۷۲]

ترجمه: «خداوند به مردان و زنان با ایمان باغهایی وعده داده است که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است. در آن جاودانه خواهند بود، و [نیز] سراهایی پاکیزه در هشتهای جاودان [به آنان وعده داده است] و خشنودی خدا بزرگتر است. این است همان کامیابی بزرگ.»

﴿لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفَّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا﴾ [فتح: ۵]

ترجمه: «تا مردان و زنانی را که ایمان آورده‌اند در باغهایی که از زیر [درختان] آن جویبارها روان است، درآورد و در آن جاویدان بدارد، و بدبهایشان را از آنان بزداید؛ و این [فرجام نیک] در پیشگاه خدا کامیابی بزرگی است.»

﴿يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ [حدید: ۱۲]

ترجمه: «آن روز که مردان و زنان مؤمن را می‌بینی که نورشان پیشاپیششان و به جانب راستشان دوان است. [به آنان گویند:] «امروز شما را مژده باد به باغهایی که از زیر [درختان] آن نهرها روان است؛ در آنها جاودانید. این است همان کامیابی بزرگ.»

﴿وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ [غافر: ۴۰]
ترجمه: «و هر که کار شایسته کند چه مرد باشد یا زن در حالی که ایمان داشته باشد، در نتیجه آنان داخل بهشت می‌شوند و در آنجا بی حساب روزی می‌یابند.»

﴿جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ﴾ [رعد: ۲۳]

ترجمه: «[همان] بهشت‌های عدن که آنان با پدرانشان و همسرانشان و فرزندانشان که درستکارند در آن داخل می‌شوند، و فرشتگان از هر دری بر آنان درمی‌آیند.»

بیان مصداقی از وصف زنان دنیایی در بهشت

در بعضی از آیات قرآن، به صورت نمونه تعدادی از نعمت‌های بهشتی برای مردان و زنان ذکر شده است که در اینجا به یک مورد از آن برای زنان مؤمنه بسنده می‌کنیم.

﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ إِنِشَاءً * فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا * غُرُبًا أَثَرَابًا﴾ [واقع: ۳۵ - ۳۷]

ترجمه: «ما آنان را پدید آورده‌ایم پدید آوردنی! و ایشان را دوشیزه گردانیده‌ایم، شیفتگان (همسر خود، و همه جوان و طناز و) همسن و سال هستند.»

هرچند این آیه بنابه دیدگاه برخی از مفسران در خصوص حوریان بهشتی می‌باشد، لیکن زنان دنیایی که به بهشت وارد می‌شوند از حوریان بهشتی به مراتب بهتر و نیکوتر هستند^۱ و ویژگی‌هایی که برای «حورعین» وارد شده است در حد کمال بلکه کامل‌تر برای زنان دنیایی که وارد بهشت می‌شوند تحقق می‌یابد از جمله اینکه جوان و زیبارو و کم سن و سال می‌شوند که از خصوصیات بارز زنان و اهتمامات ایشان می‌باشد و بر همین اساس گروهی از مفسران همچون ابن عباس رضی الله عنهما و دیگران بدان تصریح نمودند.^۲ بنابراین زنان اهل ایمان دنیایی که وارد بهشت می‌شوند نیز مشمول این وصف آیه هستند.^۳

۱- نک: شرح البخاری للسفیری، (ط: ۱، دار الکتب العلمیة، بیروت، ۱۴۲۵هـ)، ج ۲، ص ۳۳؛ مراة المفاتیح شرح مشکاة المصابیح، المبارکفوری، (ط: ۳، الجامعة السلفية، بنارس الهند، ۱۴۰۴هـ)، ج ۵، ص ۳۸۴؛ شرح سنن ابن ماجة، محمد الامین الهرری، (ط: ۱، دار المنهاج، جدة، ۱۴۳۹هـ)، ج ۹، ص ۱۵۹.

۲- جامع البیان فی تأویل القرآن، ابن جریر طبری، (ط: ۱، مؤسسة الرسالة، ۲۰۰۰م)، ج ۲۳، ص ۱۲۰؛ التفسیر المأمون علی منهج التنزیل والصحیح المسنون، مأمون حموش، (ط: ۱، بی‌جا، ۲۰۰۷م)، ج ۷، ص ۵۶۷.

۳- التحریر والتنویر، ابن عاشور، (ط: الدار التونسية للنشر، تونس، ۱۹۸۴م)، ج ۲۷، ص ۳۰۱.

در بخشی از حدیث طولانی از ام سلمه رضی الله عنها روایت شده که فرمود: «قلت: یا رسول الله أنساء الدنيا أفضل أم الحور العين؟»، قال: بل نساء الدنيا أفضل من الحور العين كفضل الظهارة على البطانة. قلت: یا رسول الله وبما ذاك؟، قال: بصلاتهن وصيامهن وعبادتهن...»^۴

ترجمه: «عرض کردم: ای رسول خدا، آیا زنان دنیا بهترند یا حورالعين؟ آن حضرت صلی الله علیه و آله فرمودند: بلکه زنان دنیا افضل و بهترند از حور العين مانند فضل و برتری رویه‌ی جامه بر آستر آن است. عرض کردم: ای رسول خدا، این برتری به چه چیز است؟ فرمودند: به نماز، روزه و عبادتشان است.»

در حدیثی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله رویت است که فرمودند:

«إن الجنة لا يدخلها عجز ... إن الله تعالى إذا أدخلهن الجنة، حولهن أبكاراً»^۵

ترجمه: «براستی که پیرزن داخل بهشت نمی‌شود، زیرا خداوند متعال هنگامی که داخل بهشت‌شان می‌کند، آنها را به صورت دوشیزگان قرار می‌دهد.»

بیان وصف ناپذیری بهشت و مصداقی بودن نعمت‌ها

در برخی از آیات و احادیث نبوی به بعضی از نعمت‌های بهشت به صورت مصداقی اشاره شده است، اما در آیات و احادیث دیگر نعمت‌های بهشتی «وصف ناپذیر» معرفی شدند.

﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [سجده: ۱۷]

ترجمه: «هیچ کس نمی‌داند چه چیز از آنچه روشنی‌بخش دیدگان است به [پاداش] آنچه انجام می‌دادند برای آنان پنهان شده است.»

﴿وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ [زخرف: ۷۱]

ترجمه: «و در آنجا آنچه دلها آن را بخواهند و دیدگان را خوش آید [هست] و شما در آن جاودانید.»

﴿وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ﴾ [فصلت: ۳۱]

ترجمه: «و هر چه دل‌هایتان بخواهد در [بهشت] برای شماست، و هر چه خواستار باشید در آنجا خواهید داشت.»

^۴- المعجم الكبير للطبرانی، (ط: ۲، مكتبة ابن تيمية، القاهرة)، ج ۲۳، ص ۳۶۷ ح ۸۷۰؛ الترغيب والترهيب، المنذرى، (ط: ۱، دار الكتب العلمية، بيروت، ۱۴۱۷هـ)، ج ۴، ص ۲۹۹ ح ۵۷۲۰؛ این حدیث «اسنادش ضعیف» است، لیکن برای آن شواهدی از احادیث دیگر است. [الأجوبة المرضية، السخاوی، (ط: ۱، دار الراية، الرياض، ۱۴۱۸هـ)، ج ۲، ص ۸۲۵].

^۵- صفة الجنة لأبي نعيم الأصبهانی، (ط: دار المأمون للتراث، دمشق)، ج ۲، ص ۲۲۳ ح ۳۹۱؛ المعجم الأوسط للطبرانی، (ط: دار الحرمين، القاهرة)، ج ۵، ص ۳۵۷ ح ۵۵۴۵؛ این حدیث «حسن یا صحیح» است. [مختصر الشرائع للمحمديّة، الألبانی، (ط: المكتبة الإسلامية، الأردن)، ص ۱۲۸ ح ۲۰۵؛ سلسلة الأحاديث الصحيحة، الألبانی، (ط: ۱، مكتبة المعارف، الرياض، ۱۴۱۶هـ)، ج ۶، ص ۱۲۲۱ ح ۲۹۸۷].

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: «قال الله تبارك وتعالى: أعددت لعبادي الصالحين ما لا عين رأت، ولا أذن سمعت، ولا خطر على قلب بشر»^۶

ترجمه: «خداوند متعال فرموده: برای بندگان نیکم چیزهایی را آماده کرده‌ام که نه چشمی دیده است و نه گوشی شنیده است و نه به قلب بشری خطور کرده است!»

نتیجه اینکه اگر در قرآن یا سنت برخی از نعمت‌های بهشتی ذکر شدند فقط جنبه‌ی مصداقی دارند نه اینکه نعمت‌های بهشتی محدود و منحصر به این موارد باشد و این نکته‌ی بسیار مهمی است که متأسفانه معترضان از آن خبری ندارند و یا از روی غرض و مرض به دنبال شبهه‌پراکنی هستند.

زنان مطهر و پاک بهشتی؛ حور العین و زنان دنیایی

در بیان نعمت‌های بهشتی برای مردان دو دسته نعمت معرفی شدند، نخست: «حورالعین» و دوم: «ازواج مطهرة» که با بررسی دقیق مشخص می‌شود که این دو باهم متفاوت هستند.

﴿وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ﴾ [بقره: ۲۵]

ترجمه: «و در آنجا همسرانی پاکیزه خواهند داشت.»

﴿وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ﴾ [آل عمران: ۱۵]

ترجمه: «و همسرانی پاکیزه»

﴿فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ﴾ [نساء: ۵۷]

ترجمه: «در آنجا همسرانی پاکیزه دارند.»

﴿وَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْنَاهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ [غافر:

۸]

ترجمه: «پروردگارا، آنان را در باغهای جاوید که وعده‌شان داده‌ای، با هر که از پدران و همسران و فرزندان‌شان که به صلاح آمده‌اند، داخل کن، زیرا تو خود ارجمند و حکیمی.»

﴿هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِئُونَ﴾ [یس: ۵۶]

ترجمه: «آنها با همسرانشان در زیر سایه‌ها بر تختها تکیه می‌زنند.»

در آیاتی که به «ازواج» تصریح شده است مشخص می‌شود که این ازواج، خاص هستند و همان زنانی می‌باشند که دنیایی بودند به خصوص که در آیه ۸ سوره غافر، مقارن شده است با «آبَائِهِمْ» و «ذُرِّيَّاتِهِمْ» و همچنین تصریح به «مَنْ صَلَحَ» شده که دلالت بر این می‌کند این افرادی که ذکر شدند باید صالح و درستکار باشند و این وصف افراد دنیایی است نه «حور العین» که ذاتاً بهشتی هستند اگرچه شامل حوریان هم شود ایرادی ندارد اما

^۶- صحیح البخاری، (ط: ۱، دار طوق النجاة، ۱۴۲۲هـ)، ج ۴، ص ۱۱۸ ح ۳۲۴۴؛ صحیح مسلم، (ط: دار إحياء التراث العربی، بیروت)، ج ۴، ص ۲۱۷۴ ح ۲۸۲۴؛ صحیح ابن حبان، (ط: ۲، مؤسسة الرسالة، بیروت، ۱۴۱۴هـ)، ج ۲، ص ۹۱ ح ۳۶۹.

قطعاً زنان دنیایی هشتی را مشمول می‌گردد. بنابراین زنان دنیایی دارای شوهرانی هستند همانطور که مردان دنیایی در هشت دارای همسرانی هستند که خواه از حورالعین بوده و خواه از زنان دنیایی که وصف این مردان دنیایی که وارد هشت می‌شوند چنین است: «مردانی [جوان] با چشمان سرمه کشیده که سی یا سی و سه سال سن دارند.»^۷ طبعاً این توصیف در جهت ترغیب زنانی است تا شیفته آن مردان هشتی شوند. از این رو اینگونه مصادیق وصفی برای مردان و زنان به تناسب و شرایطشان وارد شده است.

در مورد «حوریان» هشتی نیز آیاتی وجود دارند به طور نمونه:

﴿ فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ... خُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ... لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴾ [رحمن: ۷۰، ۷۲، ۷۴]

ترجمه: «در آنجا [زنانی] نکوحوی و نکورویند... حورانی پرده‌نشین در [دل] خیمه‌ها... دست هیچ انس و جانی پیش از ایشان به آنها نرسیده است.»

﴿ وَ خُورٌ عِينٌ ﴾ [واقعه: ۲]

ترجمه: «و حوران چشم‌درشت.»

این زنان هشتی که توصیف به حورالعین شدند -همانطور که قبلاً بیان شد- در جمال و زیبایی به نسبت زنان دنیایی که هشتی شدند در مرتبه‌ی پایین‌تر هستند. بنابراین بهره‌مندی مردان از حورالعین به معنای این نیست که زنان هشتی از شوهران هشتی محروم باشند بلکه این مردانی که دارای همسران هشتی غیر از حورالعین هستند در واقع همان زنان دنیایی را که هشتی شدند را دارا هستند و این همان بهره‌مندی زنان از شوهران هشتی است.

شیخ محمد صالح العثیمین رحمته (م ۱۴۲۱هـ) می‌گوید: «اینکه زنان به عنوان همسران مردان ذکر شده چونکه شوهر طالب است [بر خلاف زن که مطلوب بوده] و مرد به زن گرایش دارد از این رو برای مردان همسرانی در هشت ذکر شده و از ذکر شوهران برای زنان ساکت مانده است. لیکن بدین معنا نیست که برای آن زنان شوهرانی وجود ندارد بلکه برای آنان نیز شوهرانی از انسان‌ها موجود است.»^۸

همو در جایی دیگر می‌گوید: «معلوم است که ازدواج از چیزهایی است که انسان‌ها بیشترین تمایل را بدان دارند و این در هشت برای اهل آنجا، مرد باشد یا زن، حاصل می‌شود و خداوند متعال نیز برای زن، او را در هشت با شوهری دنیایی تزویج می‌کند همانطور که حق تعالی فرموده: ﴿ رَبَّنَا وَ ادْخُلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَ مَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَ أزْوَاجِهِمْ وَ ذُرِّيَّتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴾ [غافر: ۸]، یعنی: پروردگارا، آنان را در باغهای

^۷- مسند الإمام أحمد بن حنبل، (ط: ۱، مؤسسة الرسالة، ۱۴۲۱هـ)، ج ۳۶، ص ۴۲۰ ح ۲۲۱۰۶؛ سنن الترمذی، (ط: ۲، شركة مكتبة ومطبعة مصطفى البابي الحلبي، مصر، ۱۹۷۵م)، ج ۴، ص ۶۸۲ ح ۲۵۴۵؛ مسند البزار، (ط: ۱، مكتبة العلوم والحكم، المدينة المنورة)، ج ۷، ص ۹۰ ح ۲۶۴۴؛ المعجم الكبير للطبرانی، ج ۲۰، ص ۶۴ ح ۱۱۸.

^۸- مجموع فتاوی و رسائل العثیمین، (ط: دار الوطن، دار الثریا، ۱۴۱۳هـ)، ج ۲، ص ۵۳.

جاوید که وعده‌شان داده‌ای، با هر که از پدران و همسران و فرزندان‌شان که به صلاح آمده‌اند، داخل کن، زیرا تو خود ارجمند و حکیمی.^۹

بالاترین و بزرگترین نعمت بهشت!

نعمت‌هایی که در قرآن ذکر شدند، نعمت‌هایی هستند که غالباً بنابه درجات و طبقات بهشت، همه‌ی اهل آنجا از آن برخوردار می‌شوند، لیکن نعمتی دیگر در بهشت وجود دارد که این نعمت اعظم و بزرگتر از تمام نعمت‌های بهشتی است، و آن «رضوان و خشنودی» خداوند متعال است.

﴿رِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ [توبه: ۷۲]

ترجمه: «خشنودی خدا بزرگتر است. این است همان کامیابی بزرگ.»

و خداوند متعال نیز در وصف مؤمنان راستین به این هدف بزرگشان اشاره می‌کند که آنان خواهان خشنودی خداوند هستند، صرف نظر از این که سایر نعمت‌های بهشتی نیز نصیبشان می‌شود.

﴿يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانًا﴾ [فتح: ۲۹، حشر: ۸]

ترجمه: «خواستار فضل خدا و خشنودی [او] می‌باشند.»

عمل اهل ایمان برای کسب خشنودی خداست!

برخی‌ها گمان کردند عبادتی که اهل ایمان انجام می‌دهند تنها به قصد کسب نعمت‌های متنوع بهشت بوده است در حالی که -فارغ از انتظار پاداش و تشکرها- اساس عمل مخلصانه برای خشنودی خداوند متعال است که در آیات متعددی به این ویژگی بارز اهل ایمان راستین تصریح شده است.

﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ﴾ [بقره: ۲۰۷]

ترجمه: «و از میان مردم کسی است که جان خود را برای طلب خشنودی خدا می‌فروشد.»

﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ [نساء: ۱۱۴]

ترجمه: «و هر کس برای طلب خشنودی خدا چنین کند به زودی او را پاداش بزرگی خواهیم داد.»

﴿إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى﴾ [لیل: ۲۰]

ترجمه: «جز خواستن رضای پروردگارش که بسی برتر است [منظوری ندارد].»

خشنودی خداوند از اهل بهشت اعم از زن و مرد

﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوا عَنْهُ﴾ [مائده: ۱۱۹، مجادله: ۲۲، بینه: ۸]

ترجمه: «خدا از آنان خشنود است و آنان [نیز] از او خشنودند.»

امام فخرالدین رازی رحمته‌الله (م ۶۰۶ هـ) می‌گوید: «بدان که خداوند متعال چون بهشت را توصیف نموده، چیزی که بهتر از بهشت است و به تبع آن، اولاً به خلود و جاودانگی و ثانیاً به رضایت و خشنودی ذکر کرده است. از

پیامبر ﷺ روایت شده که فرمودند: "جاودانگی در بهشت بهتر از بهشت است و رضای خداوند بهتر از بهشت است." صفت اول: جاودانگی، معلوم است که خداوند بهشت را یکبار به جنات عدن و بار دیگر به جنات نعیم و بار دیگر به دارالسلام توصیف نموده است و این اوصاف سه گانه تنها هنگامی که در باورمندی تو در این امور سه گانه اعتقاد، قول و عمل باشد بدست میاید. صفت دوم: رضا، معلوم است که انسان از جسد و روح آفریده شده و بهشت جسد همان بهشت توصیفی است و بهشت روح رضای پروردگار است و انسان ابتدای امرش از عالم جسد است و انتهای آن از عالم عقل و روح، پس لازم است با بهشت شروع شود و به رضای خداوند منتهی گردد.^{۱۰}

در بهشت، زنان و مردان مجرد نیستند!

در حدیث صحیح وارد است که پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: «ما فی الجنة أعزب»^{۱۱}، ترجمه: «در بهشت فرد مجردی وجود ندارد.»

تعداد حوریان برای اهل بهشت

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: «أول زمرة تلج الجنة صورتم على صورة القمر ليلة البدر، لا یصقون فیها، ولا یمتخطون، ولا یتغوطون، آتینهم فیها الذهب، أمشاطهم من الذهب والفضة، ومجامرهم الألوة، ورشحهم المسک، ولكل واحد منهم زوجتان، یری مخ سوقهما من وراء اللحم من الحسن، لا اختلاف بینهم ولا تباض، قلوبهم قلب واحد، یسبحون الله بكرة وعشیا»^{۱۲}

ترجمه: «اولین گروهی که به بهشت داخل می شوند روی آنها مانند شب چهارده می درخشد اینها در بهشت نه آب دهن خود را می اندازند و نه آب بینی خود را و نه هم قضای حاجت می کنند ظرف های آنها از طلا و شانه های آنها از طلا و نقره و در مجمرهای آنها عود می باشند و عرق آنها در خوشبوئی مانند مشک است و برای هر کدام آنها دو همسر است که از زیبایی و نزاکت مغز ساق پای آنها از لا بلای گوشت دیده می شود، باهم اختلاف و کینه توزی ندارند و یک دل هستند و صبح و شام تسبیح خداوند متعال را می گویند.»

در لفظی دیگر از سیدنا رسول الله ﷺ روایت است که فرمودند: «للمؤمن زوجتان...»^{۱۳} ترجمه: «برای مرد مؤمن دو همسر است.» و در لفظی دیگر این دو همسر بهشتی به «حورالعین» تعبیر شدند.^{۱۴}

۱۰- التفسیر الکبیر، فخر الدین الرازی، (ط: ۳، دار إحياء التراث العربی، بیروت، ۱۴۲۰هـ)، ج ۳۲، ص ۲۵۲.

۱۱- صحیح مسلم، ج ۴، ص ۲۱۷۸ ح ۲۸۳۴؛ مسند الإمام أحمد بن حنبل، ج ۱۲، ص ۳۳۱ ح ۷۳۳۵.

۱۲- صحیح البخاری، ج ۴، ص ۱۱۸ ح ۳۲۴۵؛ صحیح مسلم، ج ۴، ص ۲۱۸۰ ح ۲۸۳۴.

۱۳- مسند الإمام أحمد بن حنبل، ج ۱۴، ص ۵۴۵ ح ۸۹۹۶-: «سند صحیح».

۱۴- صحیح البخاری، ج ۴، ص ۱۱۹ ح ۳۲۵۴: «لکل امرئ زوجتان من الحور العین».

صحیح‌ترین حدیثی که تعداد همسران هشتی را تصریح نموده همین حدیث مذکور است که شمار آنها را دو نفر بیان کرده است هرچند علماء فرمودند که این شمارش از باب تکرار است نه انحصار و محدودیت^{۱۵} مانند این آیه قرآن کریم ﴿ثُمَّ اَرْجَعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ﴾ [ملک: ۴] که در اینجا عدد تثنیه (دو) برای تکرار در کثرت (زیادی) است.^{۱۶} بنابراین حد مشخصی برای شمار همسران هشتی نیست و چون روایات معین تعداد همسران هشتی برای شهیدان مانند ۷۲ حوری و امثالش نزد برخی از علماء محل تردید است^{۱۷} لذا در اینکه تعداد آن همسران هشتی چند نفر هستند و به سبب عدم علم به امر غیبی، لازم است در این رابطه توقف نمود و به خداوند متعال واگذار کرد، لیکن اصل ازواج هشتی با دلایل استوار از قرآن و سنت ثابت می‌باشد و غیر قابل انکار، از این رو به همان اندازه بسنده می‌کنیم و در مسائلی که اطلاعی از آن به طور قطعی نداریم سکوت اختیار می‌کنیم.

شبهه‌ای دیگر...

برخی از معترضان به آیات ﴿وَكَوَاعِبَ أَزْوَاجٍ﴾ [نبا: ۳۳]، ترجمه: «و دختران نورسیده و هم‌سن» و ﴿وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ﴾ [طور: ۲۴]، ترجمه: «و برای [خدمت] آنان پسرانی است که بر گردشان همی‌گردند؛ انگاری آنها مرواریدی‌اند که [در صدف] نهفته است.» ایراد وارد کرده بودند که این آیات به وصف جنسی اشاره دارند و برای تأمین نیاز جنسی مردان هشتی، زنان سینه بزرگ و پسران جوان زیبارو برای انجام لواط (پناه بر خدا) را قرار داده است! این شبهه که حاصل ذهنیت منحرف و مخرب این معترضان مغرض است، ما در دو فایل pdf مستقلاً به آن جواب دادیم که علاقمندان می‌توانند در [اینجا](#) و [اینجا](#) آن فایل‌ها را دریافت و مطالعه نمایند.

تفسیری غلط از نعمت بهشتی

مونتگمری وات می‌گوید: «در بهشت موعود قرآن نیز حوریانی برای مؤمنین وجود دارد، لیکن بزرگترین لذت‌ها پیوستن به لقاء الله است. از این رو است که مسایل زناشویی اسلامی در اروپای قرون وسطی بدجوری تعبیر و تفسیر و تصویر شده است.»^{۱۸}

^{۱۵} - نک: المنهاج شرح صحیح مسلم بن الحجاج، النووی، (ط: ۲، دار إحياء التراث العربی، بیروت، ۱۳۹۲هـ)، ج ۱۷، ص ۱۷۱؛ فیض القدیر، المناوی، (ط: ۱، المكتبة التجارية الكبرى، مصر، ۱۳۵۶هـ)، ج ۳، ص ۸۵.

^{۱۶} - نک: الکشاف للزمخشري، (ط: ۳، دار الكتاب العربی، بیروت، ۱۴۰۷هـ)، ج ۴، ص ۵۷۶؛ التفسیر الکبیر، فخر الدین الرازی، (ط: ۳، دار إحياء التراث العربی، بیروت، ۱۴۲۰هـ)، ج ۳۰، ص ۵۸۳؛ الجامع لأحكام القرآن، القرطبي، (ط: ۲، دار الكتب المصرية، القاهرة، ۱۹۶۴م)، ج ۱۸، ص ۲۱۰.

^{۱۷} - نک: حادی الأرواح إلى بلاد الأفراح، ابن قیم الجوزية، (ط: مطبعة المدنی، القاهرة)، ص ۲۳۲؛ التخويف من النار والتعريف بحال دار البوار، ابن رجب، (ط: ۲، مكتبة المؤيد، الطائف / دار البيان، دمشق، ۱۴۰۹هـ)، ص ۲۶۸؛ فتح الباری شرح صحیح البخاری، ابن حجر، (ط: دار المعرفة، بیروت، ۱۳۷۹هـ)، ج ۶، ص ۳۲۵.

^{۱۸} - تأثیر اسلام در اروپا، مونتگمری وات، مترجم: یعقوب آرژند، (تهران: انتشارات مولی، چاپ اول، ۱۳۶۱)، ص ۱۳۷.

نتیجه گیری

باتوجه به توضیحات مستند از قرآن کریم و سنت نبوی، زنان دنیایی که بهشتی شوند، در آنجا از نعمت شوهر برخوردار هستند همانگونه که مردان از نعمت همسر بهره‌مند می‌شوند و بیان نعمت‌های متنوع بهشتی که در قرآن ذکر شده منحصر نبوده است بلکه صرفاً به صورت مصداقی در جهت تقریب ذهن مخاطبان نسبت به بهشت و اوصاف آنجاست و این توصیفات، از نظر عقلی ایرادی ندارند که برخی از این معترضان عمدتاً مُغرض بر آن اعتراض نمایند.

علاوه بر آن، با وجود تنوع نعمت‌های بهشتی، اما رضایت و خشنودی خداوند متعال از تمام این نعمت‌ها بزرگتر معرفی شده است که اهل ایمان برای بدست آوردن آن به تلاش و کوشش در انجام اعمال نیک اقدام می‌کنند. بنابراین برجسته کردن یک نمونه از ده‌ها نمونه از مصادیق نعمات بهشتی و القای تراوشات ذهنی منحرفانه توسط معترضان به عنوان یک اصل برای تخریب اعتقادات زنان مسلمان و مقدسات اسلامی جز از کسانی که غرض و مرض داشته باشند صادر نمی‌شود.

«رد شبهات ملحدین»

شهریور / ۱۳۹۹